

**ŚWIĘTY
MIKOŁAJ
Z MYR
LICYJSKICH**

Πάππω Νικολάφ

Tatiana
Krynicka

**ŚWIĘTY
MIKOŁAJ
Z MYR
LICYJSKICH**

w świetle
greckich
i łacińskich
źródeł
starożytnych
i średniowiecznych

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2022

Recenzent
dr hab. Dominika Budzanowska-Weglenda, prof. UKSW

Redaktor Wydawnictwa
Paweł Wielopolski

Projekt okładki i stron tytułowych
Jan Rutka

Ilustracja na okładce
Nieznany apulijski malarz, *Św. Mikołaj i historia jego życia*, XIII w.,
tempera na desce, z zasobów Wikimedia Commons (prawo wolnego dostępu).
Obraz czczony pierwotnie w kościele św. Małgorzaty w Bisceglie,
dziś znajduje się w zbiorach muzeum Pinacoteca Metropolitana di Bari

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana ze środków
Prodziekana ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej
Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-454-4

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

Święty Mikołaj, biskup Myr Licyjskich: próba przybliżenia	7
Źródła greckie	
Opisy cudów i żywoty	21
<i>Cudowne uratowanie wojskowych dowódców przez naszego świętego ojca Mikołaja, biskupa Myr w Licji . . . . .</i>	21
<i>Cud, który uczynił nasz święty ojciec i biskup metropolii Myry Mikołaj . . . . .</i>	30
Michał Archimandryta	
<i>Opowieść o żywocie, obyczajach oraz niektórych cudach uczynionych przez naszego świętego ojca Mikołaja, biskupa Myr Licyjskich . . . . .</i>	35
Symeon Metafrastes	
<i>Żywo i obyczaje sławnego cudotwórcy Mikołaja, arcybiskupa Myr w prowincji licyjskiej, a także opowieść o niektórych cudach przez niego uczynionych . . . . .</i>	53
<i>Cudowna historia o obrazie Świętego Mikołaja . . . . .</i>	75
<i>O kapłanie Filoteosie, pochodzącym z Sycylii . . . . .</i>	79
<i>Katański cud . . . . .</i>	80
<i>Cudowna opowieść o paralityku Leonie . . . . .</i>	83
<i>Opowieść o cudzie dokonanym w cesarskim skarbcu przez Świętego Mikołaja oraz Jana Chrzciciela . . . . .</i>	84
<i>Cudowna opowieść o kowaliwie . . . . .</i>	86
<i>Cudowna opowieść o kolczykach . . . . .</i>	90
<i>Cudowna opowieść o pasterzu . . . . .</i>	90
<i>Cudowna opowieść o Saracenie . . . . .</i>	91
<i>Cudowna opowieść o samotnym żeglarzu . . . . .</i>	93
Homiletyka	95
Proklos, arcybiskup Konstantynopola, <i>Pochwała naszego świętego ojca Mikołaja . . . . .</i>	95
Andrzej, biskup Krety, <i>Pochwała naszego świętego ojca Mikołaja . . . . .</i>	99
Poezja	107
Pseudo-Roman Melodos, <i>O Świętym Mikołaju (1) . . . . .</i>	107
<i>Opowieść o Świętym Mikołaju (2) . . . . .</i>	117

Źródła łacińskie	123
Jan, diakon kościoła Świętego Januarego, <i>Żywot Świętego Mikołaja</i> . . .	123
Nicefor, <i>Opowieść o przeniesieniu Świętego Mikołaja wyznawcy</i>	146
Orderyk Witalis, <i>Opowieść o przeniesieniu relikwii Świętego Mikołaja</i> (<i>Historia Kościelna VII 12–13</i>)	165
Jakub de Voragine, <i>O Świętym Mikołaju (Złota legenda 3)</i>	175
<i>Sekwencja ku czci Świętego Mikołaja</i>	184
<i>Pieśń o Świętym Mikołaju z Myr</i>	187
<i>Pieśń o Świętym Mikołaju z Myr</i>	188
Pieśni o Świętym Mikołaju	191
<i>Chwałę Bogu oddawajmy</i>	191
<i>Niech wesoły śpiew nasz, bracia</i>	194
<i>Witaj, ojczyzno i puklerzu</i>	196
Bibliografia	197
Źródła	197
Opracowania	201
Materiały z internetu	208